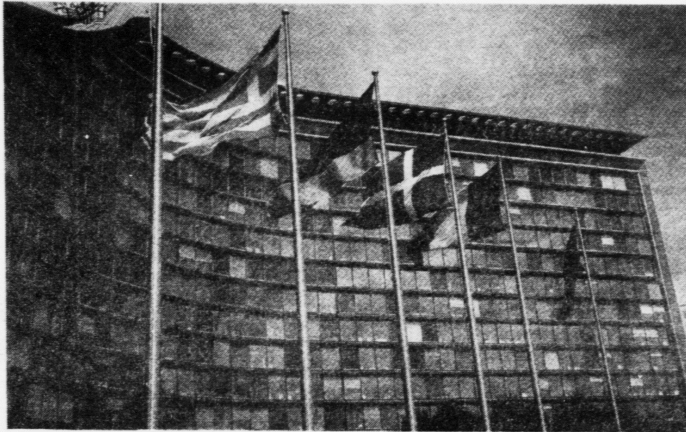

EF: Saddam Hussein dømast fyri fólkamorð

Tær ræðuligu og syrgiligu myndirnar av neyðstøddum kurdiskum børnum hava fingið tey 12 EF-londini at koma við enn eini fordøming av stýrinum hjá Saddam Hussein og EF krevur nú eisini, at Saddam Hussein verður drigin fyri ein altjóða brotsmannadómstól.

UTTAN

EFTIR

Jan Müller skrivur

Hetta kravið settu EF-londini fram á einum uttanríkisráðharrafundi í Brüssel í vikuni. Londini ynskja at fáa USA at taka undir við hesum kravinum og hava tey heitt á ST-áðalskrivaran um at seta í verk eitt tilikt rættarmál.

Tey seinastu tíðindini vilja vera við, at tað hvønn dag doyggja meira enn 1000 kurdisk flóttafólk, sum rýma undan irakiska herinum.

Útvarpið í Teheran upplýsti týsdagin, at irakisku deildirnar nú eisini gera

seg inn á teir kurdar, sum eru komnir til markið millum Iran og Irak og royna at leita sær inn til Iran.

Iran hevur heitt á umheimin um at hjálpa teimum meira enn einari milli-ón kurdisku flóttafólkunum, sum higartil eru komnir um markið til Iran. Hóast tey eru sloppin undan Saddam Hussein eru umstøðurnar hjá teimum so vánaligar, at fleiri og fleiri teirra doyggja. Serliga er talan um børn, sum hava mist foreldur síni. Tørvur er á mati og øllum teimum mest vanligu neyðsynjarverunum. Iranska stjórnin hevur átalad vesturheimin fyri at visa líkasælu við kurdunum. Nú royna so sjálvbodni ríranar saman við hjálparfelagsskapum at hjálpa teimum mongu illa frykomnu kurdunum. Men uppgávan tykist

næstan ómøgulig, nú alsamt fleiri kurdar leita sær til Iran.

Iran sigur eisini, at meginparturin av hjálpini úr vesturheiminum er endaður í Turkalandi, sum als ikki hevur so stórt tal av flóttafólki sum Iran. Talan er so heldur ikki bara um flýggjandi kurdar. Eisini har suðuri í landinum flýggja shiamuslimar til Iran í stórum tali — við irakiskum stríðstýrlum útgjørðar við eiturevnum í hølunum.

Eygleiðarar siga, at tað kann enda við, at Iran fer í krigg aftur móti Saddam Hussein, tí so leingi hann situr við valdið í Bagdad, er eingin endalig loysn á líðingunum hjá kurdunum og harvið eisini trupulleikunum hjá Iran at hýsa hesum mongu flóttafólkunum.

Bretska sjónvarpið

EF hevur á fundi í Brüssel heitt á ST-áðalskrivaran um at byrja rættarsak móti Saddam Hussein

spurdi í gjár ein iranskan umboðsmann, um tað kann koma uppá tal at fara eftir Saddam Hussein. Hann svaraði, at so leingi Saddam Hussein er við valdið, fæst eingin endi á støðuni. Men Iran hevur ikki í lötuni í hyggju at fara í krigg, legði hann afturat.

Altjóða trýst hevur fingið stjórna í Turkalandi at betra um støðuna hjá kurdunum á markinum við Irak. Umleið 160.000 kurdar, sum hava hildið til í legum uppi í fjøllunum, hava fingið loyvi at koma oman úr fjøllunum og halda til í legum har fyríbils.

Danir stongja sjúkrahús

Í dag eru umleið 108 sjúkrahús eftir í Danmark. Mett verður, at tað áttu ikki at verið fleiri enn umleið 40 íalt ella 3 í hvørjum amt.

Bæði formaðurin í Læknafelagnum og formaðurin í Amtsráðsfelagnum eru á einum máli um, at tað eru ov nógv sjúkrahús í Danmark. Teir eru samdir um, at danir í framtíðini fáa betri høvi at velja, hvat sjúkrahús teir vilja innleggjast á. Eisini fer kravið um betri og skjótari viðgerð at seta stór krav til sjúkrahúsini, soleiðis at bert sera vælútgjörd sjúkrahús kunnu ganga hesum tørvi á mæti í framtíðini, skrivur danska blaðið Det Fri Aktuelt.

Teir báðir formennirnir halda eisini, at tey smærre sjúkrahúsini, sum verða eftir, verða noydd til at specialisera seg antin innan "genoptæring" ella eldraforsorg.

Formaðurin í Amtsráðsfelagnum, Per Kaalund, ynskir ikki at siga, hvussu nógv sjúkrahús skulu stongjast, men hann heldur at fleiri av teimum smærre sjúkrahúsunum kunnu verða brúkt sum eitt slag av

ræktarheimum.

— Men tað er einki at ivast í, sigur hann viðari við blaðið — at tað gongur tann vegin, at tey stóru sjúkrahúsini, har serdeildir longu eru, verða útbýgd, um somu tíð sum grundarlagið fer undan teimum smærre sjúkrahúsunum.

— Tað er munur á, hvar vit sum sjúklingar vilja viðgerast, tá vit eru sjúk, heldur enn hvat vit halda, tá vit eru frísk, leggur hann afturat.

Deildarleiðari á Dansk Sygehusinstitut, Jens Peer Steensen, lækni, sigur við blaðið, at hann er samdur við teimum, sum siga, at tað gongur tann vegin, at vit fáa meira sentraliserað og háteknologisk sjúkrahús. Men hetta verður ikki uttan trupulleikar. Við fáum stórum sjúkrahúsunum, verður tað longri at fara hjá teimum gomlu. Men hann leggur afturat, at tað finst ikki nøkur patentloysn í hesum málinum. Tað velst um, hvat ein leggur dent á.

Tað kostar 30 mia. kr. um árið at reka danska sjúkrahúsverk-ið.

skap, fremja privata initiativ og íløguhugin í londunum í bæði mið- og eystureuropa.

Ein treyt fyri at fáa búskaparligan stuðul er at londini halda grundreglurnar um demokratiska fleirflokaskipan, pluralismu og marknaðarbúskap.

Bankin skal stuðla verkætlanum í Polandi, Tjekkioslovakia, Ungarn, Rumenia, Bulgaria, Jugoslavia og undir serligum treytum eisini í Sovjet-

samveldinum.

Av samlaða partapeninginum uppá 80 mia. kr. skulu 30% gjaldast komandi fimm árin. Danmarkar partur er 1,2%.

USA hevur kravt, at umleið 60% av pengunum skulu fara til privata vinnulívið í londunum. USA er størsti partaeigarin í bankanum við 10% av partapeninginum, meðan Japan og tey fyra størstu idnaðarlondini í Europa eiga 8,52% av partabrevunum hvør.

Eysturbankin skal fáa Eystureuropa á fótur

Í vikuni varð ein nýggjur altjóða endurbyggingar- og menningarbanki latin upp í London. Bankin skal serliga nýttast til endurbyggingina og menningina av londunum í Eystureuropa og verður bankin manna millum nevndur Eysturbankin.

Tilsamans 41 lond eru við til at stovna henda nýggja bankan og stjórnarleiðarar úr tilsamans 30

londum bæði eystan- og vestanfyri vóru við til hátíðarhaldið, tá bankin læt upp.

Bankin hevur ein byrjunarkapital uppá 77 mia. kr. Tað var bretski forsætisráðharrin John Major, sum beyð teimum mongu gestunum vælkomnar og lýsti bankan opnan. Tað var annars franski forsetin Mitterand, sum fekk hugskotið

til nýggja bankan bert fáar dagar eftir at Berlinmúrurinn fall.

Bæði londini í Eystureuropa og Sovjetsamveldið hava brúk fyri pengum úr Eysturbankanum til endurbyggingina. Men hvat viðvikur Sovjetsamveldinum, har búskaparliga støðan bara versnar og versnar, biðar vesturheimurin eftir nøkrum positivum signalum frá

stýrinum har. Leiðslan í Kreml verður noydd til at sannføra vesturheimin um, at hon vil fremja teir neyðugu reformarnar, fyri at fáa lut í pengunum, sum skulu brúkast til endurbyggingina.

Endamálsgreinin hjá nýggja Eysturbankanum sigur, at hann skal stuðla broytingunum eystanfyri til ein meira opnan og marknaðarvandan bú-